

Ιστορική απόφαση Ανωτάτου για όλους τους αγνοουμένους

Δικαιώσε τον Χαρ. Πάλμα στην έφεση της Κ.Δ., θεωρώντας υποχρέωσή της τη διερεύνηση της τύχης του

Toυ ΑΝΔΡΕΑ ΠΑΡΑΣΧΟ

Για πρώτη φορά στα 41 χρόνια από την τουρκική εισβολή, η Κυπριακή Δημοκρατία καταδικάζεται τέλεσιδικά για την παράλειψή της να διερευνήσει τις συνθήκες εξαφάνισης αγγούσμένου, στην προκειμένη περίπτωση του Χαραλάμπου Πάλμα. Συγκεκριμένα, το Ανώτατο Δικαστήριο (Δευτεροβάθμια Δικαιοδοσία) εξέτασε την έφεση που κατέθεσε ο γενικός εισαγγελέας κατά της απόφασης του πρωτόδικου Δικαστηρίου (πμερ. 28.11.2012) με εφεσιβήλπτες τη σύζυγο του Χαραλάμπου Πάλμα, Ανδριανή και τις δύο θυγατέρες του, Καλλιόπη και Χριστίνα και ομόφωνα αποφάσισε:

Δικαιώνονται οι συγγενεῖς,
πληρώνουν οι φορολογούμε-
νοι, αλλά μένουν στο απιρό-
βλητο οι υπεύθυνοι της από-
κρυψης στοιχείων για δεκαε-
τίες για τους λόγους και
σκοπούς της συγκάλυψης.

1. Ήταν εύλογό, αν όχι αναπόφευκτο, το συμπέρασμα του πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι η Δημοκρατία γνώριζε ή φέρει να γνωρίζει, αν όντως διενεργούσε έρευνα από το 1974-1975, ότι ο Πάλμας και οι άλλοι πέντε υπερασπιστές του Φυλακίου εκτελέστηκαν εν ψυχρώ από Τούρκους στρατιώτες το απόγευμα της 16ης Αυγούστου 1974 και παρόλο που κατά την περισυλλογή που έγινε την επομένη αναγνωρίστηκαν, εντούτοις τάφηκαν στο κοιμητήριο Λακατάμειας ως «άγνωστοι». (Σελ. 23).

2. Ορθώς το πρωτόδικο Δικαστήριο έκρινενον τη Δημοκρατία για παραβίαση της

διαδικαστικάς υποχρέωσης που είχε, δυνάμει του άρθρου 2 της ΕΣΔΑ (Ευρωπαϊκή Σύμβαση Δικαιωμάτων του Ανθρώπου). Σημειώνεται ότι στην απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου αναφέρονται σχετικά τα ακόλουθα: «Η νομολογία του ΕΔΑΔ είναι πλούσια σε σχέση με το Άρθρο 2 της Σύμβασης και περιλαμβάνει την υποχρέωση αποτελεσματικής έρευνας, σε περιπτώσεις όπου η ζωή κάποιου κινδυνεύει και για πρόσωπα που έχουν σκοτωθεί και εξαφανιστεί».(Σελ. 31).

3. Το Ανώτατο έκρινε ότι δεν ευσταθεί ο πρώτος λόγος που η Κ.Δ. παρουσιάζει στην έφεση, ότι, δηλαδή, εσφαλμένα το πρωτόδικο Δικαστήριο διαπίστωσε ότι η Ανδρούλα Πάλμα και οι δύο θυγατέρες της υπέστησαν ψυχική ταλαιπωρία σε βαθμό διαφορετικό από το εάν γνώριζαν για τον θάνατο του συζύγου και πατέρα τους, διότι δεν προσκομίστηκε (στο πρωτόδικο Δικαστήριο) μαρτυρία ειδικού ψυχολόγου, που να εξηγεί την όποια διαφορετική ψυχική ταλαιπωρία των τριών γυναικών ως αποτέλεσμα της άγνοιας που είχαν για την τύχη του ανθρώπου τους. Το Ανώτατο έκρινε ότι δεν ευσταθεί ο λόγος αυτός της έφεσης, παραθέτοντας αυτούσιο σχετικό απόσπασμα της απόφασης του ΕΔΑΔ στην υπόθεση «Βαρνάβας και άλλοι εναντίον της Τουρκίας (ημερ. 10/01/2008)». (Σελ. 36).

4. Το Ανώτατο θεώρησε σφάλμα του πρωτόδικου να επιδικάσει και τιμωρητικές αποζημιώσεις υπέρ των τριών γυναικών, εκτός των δίκαιων αποζημιώσεων που δικαιούνται.

Υποχρέωσης έρευνας της Κ.Δ.

Εξαιρετικά σημαντικό κρίνεται από νομικούς κύκλους το γεγονός ότι από το Ανώτατο Δικαστήριο υπογραμμίζεται «η υπο-

χρέωση αποτελεσματικής έρευνας σε περιπτώσεις όπου η ζωή κάποιου κινδυνεύει και για πρόσωπα που έχουν σκοτωθεί και εξαφανιστεί». Αυτή η υποχρέωση δίνει στην

Στο πρόσωπο της σαζύγου και των δύο θυατέρων του Χαράλαμπου Πάλμα, το Ανώτατο Δικαστήριο δικαίωσε δόλους του αγνοουμένους, επικυρώνοντας την απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου ότι είναι υποχρέωση της Κ.Δ. να ερευνήσει αποτελεσματικά την τύχη του καθενός. Ταυτόχρονα, όμως, προκύπτει και η ευθύνη, πλέον, της Κ.Δ. να εξετάσει τους λόγους της επι δεκατίες απόκρυψης στοιχείων από τις οικογένειες αγνοουμένων από τις αρμόδιες αρχές.

ουσία σε όλους τους συγγενεῖς αγνοούμενών το δικαίωμα απαιτήσεων από την Κ.Δ., αφού στην απόφαση του Ανωτάτου σημειώνεται ότι «ορθώς το πρωτόδικο Δικαστήριο έκρινε ένοχη τη Δημοκρατία για παραβίαση της διαδικαστικής υποχρέωσης που είχε, δυνάμει του άρθρου 2 της ΕΣΔΑ».

As δούμε, όμως, πιο συγκεκριμένα και τι είχε αποφασίσει το πρωτόδικο Δικαστήριο πριν ακριβώς τρία χρόνια, με το οποίο η Γενική Εισαγγελία διαφώνησε και κατέθεσε

έφεσον, ξιδεύοντας χρόνο και χρήμα και ταλαιπωρώντας για τόσο διάστημα την οικογένεια Πάλμα. Παραθέτουμε αυτούσιο το απόσπασμα, όπως εμφανίζεται και στήν απόφαση του Ανωτάτου: «Το γεγονός ότι ο έφεδρος Πάλμας σκοτώθηκε σε περιοχή που κατά τον συγκεκριμένο χρόνο δεν ελεγχόταν από τη Δημοκρατία - ως ν θέση της Δημοκρατίας στην υπεράσπιση τους - ουδόλως αλλάζει την υποχρέωση της Δημοκρατίας να διακριβώσει την τύχη του, δεδομένης της ιδιαιτερότητας ότι στην περιπτωση αυτή έχουμε το γεγονός της μόνης περισυλλογής που έγινε κατά τη διάρκεια της Τουρκικής Εισβολής. Οι νεκροί παρελλήφθησαν την επομένη του θανάτου τους από στρατιώτες της Εθνικής Φρουράς, με αυτοκίνητα της Εθνικής Φρουράς, κάτω από τις οδηγίες του ΓΕΕΦ. Έτσι, οι σοροί - περιλαμβανομένων εκείνων του εφέδρου Πάλμα - περιήλθαν στη δικαιοδοσία της Δημοκρατίας και η Δημοκρατία είχε εκ των πραγμάτων υπό τον έλεγχό της δύλια εκείνα τα στοιχεία που την καθιστούσαν υπεύθυνη να διασφαλίσει τα δικαιώματα των συγγενών, σύμφωνα με τη Σύμβαση. Με την πλημμελή εκτέλεση των υποχρεώσεών της κατά την περισυλλογή και ταφή της σορού του Χαραλάμπου Πάλμα και την παράλειψή της να διενεργήσει την δέουσα έρεινα, η Δη-

μοκρατία όχι μόνο παραβίασε την υποχρέωσή της κάτω από το Άρθρο 7 του Συντάγματος και το αντίστοιχο Άρθρο 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), αλλά και με βάση τα γεγονότα της παρούσας υπόθεσης παραβίασε και το Άρθρο 8 του Συντάγματος και αντίστοιχο Άρθρο 3 της ΕΣΔΑ, αφού η παράλειψη διερεύνησης συνιστά εξευτελιστική και ταπεινωτική μεταχείριση των Εναγουσών, καθώς και το Άρθρο 15 του Συντάγματος και αντίστοιχο Άρθρο 8 της ΕΣΔΑ, αφού η προσωπική και οικογενειακή ζωή των Εναγουσών στην εσάτηκε από βάθος μέχι

J2885/TAM

18^ο Νοεμβρίου 2015

Άριστρο κύριο
Χρήστος Φωκαΐδην
Υπουργός Δικαιοσύνης
Υπουργείο Δικαιοσύνης
Επίκουρη Ράρη 4,
1432, Αθηναία

Άριστρο κύριε Υπουργέ,

Όλης: Ευτυχίας με χώρικη τιμή σαντον στον Τύμο της Μακεδονίας

Απειλούμενος από Υπουργούς που απερρεικάνε με το τοπικά δίκαια σύνθησης ανανεωτικής εκ μέρους του Ινστιτούτου Γενετικής και Νευρολογίας διεύνοι τη στολή επιβολώντα και χρήση γυμνών και των σαντον που φωτίζονται στον Τύμο της Μακεδονίας και τελεόφεντ από τη φωλιά του ΗΕΘΕΦ

Ανήγειρα τη σχέση ανανεωτικής του ΚΥΤΕ ηπειρωτικού για ειδικά σας

Η πολιτική επίτημα απόλλησης του αλόγου γεννητούς θεωρούμε δικαίωμα επιπλοκής την ανηγεία δίπλα στο Ηπειρωτικό σας προσφύγειο σε δίμεση δερέγνωση με σκοπό την Αγριεύοσα πάνω από την ουτερόβια.

Είναι καθηγός από τόσα πρώτα την κονιώνει δύο και τρία τους έπιπλούμενος συγγενείς που έχουν υπόστησε αδικοβασίαντα τοπάταρια.

Παραρρένουμε στην διάθεση σας για αποκάλυψη διεκπέρανση.

Με εκτίμηση

Αντώνης Δημήτρης

Σαν.

Truth Now NGO

The Chardwick House | 2 Empress Street | W10 5PR | London | UK | Tel: +44 (0)20 7287 9800 | Fax: +44 (0)20 7287 9801 | Email: info@truthnow.org

Postal Address: P.O.Box 20946 - 2011 Nairobi - Tel: +254 72879800 - Fax: +254 23670911 - Email: info@truthnow.org

Λογοδοσία
υπευθύνων
για οστά
στον Τύμβο

Επιστολή στον υπουργό Άμυνας έστειλε στις 18 Νοεμβρίου ο μη-κυβερνητικός οργανισμός TRUTH NOW, διά της οποίας καλείται το υπουργείο σε άμεση διερεύνηση της υπόθεσης εμποτισμού των οστών που φυλάγονταν στον Τύμπο της Μακεδονίτισσας με χημικά, με αποτέλεσμα να αλλοιωθεί και/ή καταστραφεί το γενετικό υλικό *tous kai na* καθίσταται η ταυτοποίηση πολὺ δύσκολην έως και αδύνατη. Στην επιστολή υπογραφμέζεται ότι «*είναι καιρός κάποιος να λογοδοτήσει και τουλάχιστον να απολογηθεί για τα τραγικά αυτά λάθη που έγιναν και κόστισαν και κοστίζουν ατέρμονο πόνο και ταλαιπωρία στους συγγενείς*». Επειδή στο ζήτημα των αγνοουμένων είδαν το φως της δημοσιότητας «*σπηλεία κατέρατα*» και οι αριμόδιες αρχές κατέκανόντα τα αγγοούσαν, στην προκειμένη περίπτωση, όπως ελέχθη στην «K», εάν εντός 30 πμερών, όπως προνοείται στο άρθρο 29 του Συντάγματος, δεν υπάρξει απάντηση, η υπόθεση θα αχθεί συάπου της δικαιοσύνης.